

De handelsvoorraad van een 'Catoencreemer'

Hoewel de gegevens over de stoffenhandel, zoals die door 'Tödden' en 'Pakdragers' werd bedreven, allengs vollediger worden, is het vooral de laatste categorie handelaren, die meestal aan onze aandacht ontsnapt. De samenstelling van hun handelswaar en de herkomst van hun goederen blijven veelal onbekend. Een enkele maal zijn er min of meer uitvoerige gegevens beschikbaar, maar slechts bij uitzondering zal men een volledige opgave van zijn voorraad aantreffen. Wanneer dan ook nog de prijzen, waarvoor tenslotte zijn waren worden verkocht bekend worden, is het de moeite waard hier nadere aandacht aan te besteden.

De gerichtsp protocollen van Groenlo bevatten van tijd tot tijd aanduidingen over de linnenhandel en de warenomzet van de burgers en van hen, die via Groenlo naar elders trokken en dan somtijds moeilijkheden kregen met de betaling van tolgeden en dergelijke, daar niet altijd aan te tonen was, dat het 'binnenlandsche' waar was. In het gerichtsp rocol no .19 vinden we echter een typisch voorbeeld van zulk een 'Pakdrager' en zijn handelsvoorraad. In 1752 blijkt Harmen Bolsman zijn intrek te hebben genomen bij Jan Jansen en 'twee pakken met goed' bij zich te hebben. Een schielijke dood plaatst zijn hospes voor moeilijkheden, want diens zoon Hermannus Jansen had reeds een assignatie van Rutger Berent van der Namen, 'Coopman te Iserlo' geaccepteerd en werd nu genoodzaakt deze vordering op Bolsman in Cleefs geld te voldoen. De 'pakken met goed' werden in beslag genomen en ten slotte, toen na ruim een jaar zich nog niemand om Harmen Bolsman's nalatenschap had bekommerd, op last van het Gericht publiek verkocht. Het gericht liet de volgende publikatie uitgaan:

'Het wordt hier meede bekend gemaakt dat een WelEdelen Stadtgerichte van Groenlo ingevolge Gerighsdecreet de dato den 15 may 1753 voorneemens is aanstaande dinghsdagh, den 22 may 's morgens om 10 uren publycq op het Stadthuis aan de meestbiedende te verkoopen eenige gereede goederen van wijlen Harmen Bolsman, bestaande merendeels in eenige stukjes marceille, Bombazijde, Catoenen neusdoeken, kousen, handschoene en mutzen, &c.

Imandt daarin gadinge hebbende kan sig adresseren op voorschr. tijdt en plaatse, hooren de voorwaarden en doen zijn profijt'.

Voor de verkoop was grote belangstelling, getuige de vele kopers. Ook mag aangenomen worden, dat het merendeels goed van behoorlijke kwaliteit was, daar onder de kopers meerdere notabelen voorkomen.

De lijst van verkochte goederen met de kopers en de opbrengst moge thans volgen:

		gld.	st.	pen.
1 paar swarte kousen	vrouw Wijkman	—	11	0
1 paar dito	Vrouw Bonenbergh	1	13	0
1 paar dito	Juffw. Cappers	1	1	0
1 paar dito	Willem Kock	1	4	0
1 paar kousen	Jan Struy	—	16	0
1 paar Blauwe kousen	Wissinck	1	2	0
1 paar dito	Wed. Huntelaers	—	14	0
1 paar dito	Vrouw Assinck	—	14	0
1 paar dito	Vrouw Assinck	—	9	0
1 paar Bruin gespikkelde kousen	Vrouw Wijkmans	—	11	0
1 paar Swart gespikkelde kousen	Vrouw Bonenbergh	—	16	0
1 paar Orange kousen	H. Oostendarp	—	12	0
1 paar witte onderkousen	A. Lieferink	—	14	0
1 paar witte onderkousen	J. B. van Castrop	—	15	0
1 paar dito	Vrouw Wijkmans	—	10	0
1 paar dito	Br. Bom	—	17	0
1 paar garen onderkousen	Marcus Jacobs	—	9	0
1 paar witte catoenen onderkousen	Batenborg	—	18	0
1 paar catoenen bovenkousen	Wdw. Huntelaers	—	18	0
1 paar dito	R. Batenborgh	1	0	0
1 paar dito	vrouw Wijkmans	—	15	0
1 paar dito	B. Coebermeyer	1	2	0
1 paar dito	vrouw Bonenberg	—	18	0
1 paar dito	Burgmr. Bom	—	14	0
1 paar dito	H. J. Kuiper P.s.	—	17	0
1 paar dito	vr. Wijkmans	—	14	0
1 paar dito	A. Lieferink	—	17	0
1 paar dito	Juffw. Cappers	1	5	0
1 paar dito	Burgmr. Bom	1	8	0
1 paar dito	Wissinck	1	0	0
1 paar dito	Burgmr. Bom	1	4	0
1 paar dito	Wedw. Huntelaars	1	5	0
<i>Witte Catoenen Vrouwen Handschoene</i>				
1 paar	vrouw Wijkmans	—	10	0
1 paar	Amelia Loomans	—	6	0
1 paar	Juffw. Bom	—	12	0
1 paar	vr. Bonenberg	—	8	0
1 paar	Juffw. Cappers	—	11	0
1 paar	Juffw. Morser	—	12	0
1 paar	vr. Sterenberg	—	12	0
1 paar	vr. Bonenberg	—	9	0
1 paar	Juffw. Bom	—	13	0
1 paar	Wedw. Loomans	—	11	0
1 paar	vr. Bonenberg	—	15	0
1 paar	Juffw. Cappers	—	15	0
<i>Witte Catoenen Vrouwenkousen</i>				
1 paar	vrouw Bonenberg	—	15	0
1 paar	Juffw. Bom	—	14	0
1 paar	Juffw. Cappers	—	15	0
1 paar	Wissinck	—	16	0
1 paar groene vr. kousen	Wissinck	—	14	0
1 paar dito	Br. Bom	—	17	0

1 paar Swarte handtschoene	Peter Kock	— . 13 . 0
1 paar dito	P. Kock	— . 14 . 0
1 paar witte Catoenen Mans Hantschoene	vrouw Wijkman	— . 8 . 0
1 paar dito	P. Kock	— . 7 . 0
1 paar dito	vr. Bonenberg	— . 8 . 0
1 paar dito	vr. Wijkmans	— . 8 . 0

(*Post Meridiam — Coram iisdem*) (vert.: 's namiddags — tegenwoordig dezelfde leden van het Gericht S.).

1 Katoen Mutze	Juffw. Cappers	— . 11 . 0
1 dito	Juffw. Cappers	— . 11 . 0
1 dito	Juffw. Cappers	— . 11 . 0
1 Bonte Catoenen Mutze	Maria Hubers	— . 6 . 0
1 Gestreepte catoenen mutze	vrouw Haack	— . 5 . 0
1 dito	Jac. Egbers	— . 6 . 0
1 dito	Maria Hubers	— . 5 . 0
1 dito	Wijnandt	— . 6 . 0
1 dito	Batenburg	— . 4 . 0
1 dito	J. B. van Castrop	— . 5 . 0
1 dito	H. Kuiper	— . 5 . 0
1 dito	vr. Wijkmans	— . 5 . 0
1 dito	Jan Nolden	— . 7 . 0
2½ elle bont Catoen	Wijnandt	— . 18 . 0
2 neusdoeken	J. B. van Castrop	— . 16 . 0
2 dito	Burgmr. Bom	— . 16 . 0
2 dito	Wedw. Huntelaars	— . 16 . 0
2 dito	Jac. Egbers	— . 16 . 0
2 dito	Tone Vinke	— . 16 . 0
11½ elle Chameau	vr. Bonenberg	6 . 0 . 0
8½ elle Bombasijde	Wijnandt	1 . 18 . 0
5 neusdoeken	P. Kock	2 . 5 . 0
5¼ elle Marceille	P. Kock	1 . 19 . 0
14 elle dito	Wedw. Huntelaars	5 . 2 . 0
18 elle dito	Geertruidt Arentsen	6 . 16 . 0
1 stukjen dito	D. ten Cate	7 . 0 . 0
13 elle dito	Juffr. Kuipers	4 . 3 . 0
12 elle gestreept	Batenborg	3 . 5 . 0
13¾ elle Marceille	Juffw. Morser	4 . 18 . 0
2 elle dito	Juffw. Cappers	— . 17 . 0

De totale opgave bedroeg derhalve f 99.14.0, hetgeen naar toenmalige maatstaven een niet onaanzienlijk bedrag was. Tevens blijkt een groot deel van de handelsvoorraad uit bewerkt goed te bestaan, gemaakt uit katoenen garens. De gretigheid waarmede meerdere personen, die zeker niet tot de arbeidende stand behoorden, de goederen kochten, doet de veronderstelling, dat het aangeboden aan de heersende mode voldeed en dat de prijzen aan de lage kant waren, tot grote waarschijnlijkheid worden. Vergelijking van de gemaakte prijzen met de toenmalige lonen en de toenmalige geldswaarde toont duidelijk aan, aan dat deze goederen vrij duur waren.

St.